Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 190
d.d. 10 augustus 2011
(mr. R.J. Paris, voorzitter, mr. W.F.C. Baars en mr. H.J. Schepen)

Samenvatting

Consument stelt dat hij erop mocht vertrouwen dat de opslag bovenop de trend van het 1-maands Euribor-tarief een vaste opslag betrof. De Commissie volgt Consument hierin niet.
Nu er ter zake geen afspraak tussen Aangeslotene en Consument is gemaakt, kan niet gezegd worden dat Aangeslotene gehouden is een vaste opslag te hanteren. Zij heeft daarin een door redelijkheid en billijkheid begrensde vrijheid. De Commissie is van oordeel dat deze grenzen niet overschreden zijn en wijst de vordering af.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het door Consument ondertekende vragenformulier voorzien van een begeleidend schrijven;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
- Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.
- Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op vrijdag 15 juli 2011. Aldaar zijn beide partijen verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument heeft in 1999 een hypothecaire geldlening bij Aangeslotene afgesloten, waarop een variabel rentetarief van toepassing is. Tot en met november 2008 leek de Consument in rekening gebrachte rente parallel te lopen met het 1-maands Euribor-tarief, vermeerderd met een opslag.

3.2. Hoewel het 1-maands Euribor-tarief vanaf 2008 een dalende trend had ingezet, kwam deze daling niet tot uitdrukking in het rentetarief, zoals dat Consument vanaf december 2008 in rekening werd gebracht door Aangeslotene.

3.3. Consument heeft toen een verzoek bij Aangeslotene ingediend tot nadere uitleg over de stijging van de rente. Het is Consument toen gebleken dat het hypotheekrentepercentage niet aan het 1-maands Euribor-tarief, maar aan het 1-maands Renteswaptarief gerelateerd was en dat de in rekening te brengen opslag geen vast percentage betrof.

4. De vordering en grondslagen

4.1. In de kern komt de vordering van de Consument neer op handhaving van de koppeling van zijn hypotheekrente aan het 1-maands Euribor-tarief plus een globaal gelijkblijvende opslag. Daarnaast verwijt Consument Aangeslotene hem verkeerd voorgelicht te hebben, waardoor hij financieel is benadeeld.

4.2. Deze vordering steunt zakelijk op de volgende grondslagen:

- Aangeslotene heeft Consument onjuist voorgelicht en misleid over de opbouw van de hypotheekrente. Er is steevast aan hem medegedeeld dat de hypotheekrente gelijk is aan de 1-maands Euriborrente op toetsdatum vermeerderd met een vaste opslag. Vanaf 1 december 2008 heeft Aangeslotene de voorwaarden eenzijdig gewijzigd. Consument is hier nooit van op de hoogte gesteld.

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

5.1. Ter zitting is komen vast te staan dat de vraag die ter beoordeling ligt is of Consument erop mocht vertrouwen dat de door hem verschuldigde hypotheekrente gedurende de looptijd van de overeenkomst zou worden gebaseerd op de trend van het 1-maands Euribor-tarief vermeerderd met een vaste opslag.

5.2. De Commissie stelt vast dat in de hypotheekakte en de toepasselijke algemene voorwaarden niets is bepaald over de opbouw van het variabele hypotheekrentetarief. Ook in de begeleidende productwijzer of andere documentatie heeft de Commissie geen argumenten ter onderbouwing van de stelling van Consument aangetroffen. De bepaling van de variabele rente is - zoals Aangeslotene heeft aangevoerd - afhankelijk van de marktsituatie. In de desbetreffende periode was sprake van een kredietcrisis, welke tot een wijziging van de situatie op de geld- en kapitaalmarkt heeft geleid. Aangeslotene zag zich daardoor genoodzaakt de opslag op het in rekening te brengen rentetarief te verhogen.

5.3. Consument stelt dat hij erop mocht vertrouwen dat de opslag bovenop de trend van het 1-maands Euribor-tarief een vaste opslag betrof, nu deze in de voorgaande jaren niet of nauwelijks gewijzigd was. De Commissie volgt Consument hierin niet. Nu er ter zake geen afspraak tussen Aangeslotene en Consument is gemaakt, kan niet gezegd worden dat Aangeslotene gehouden is een vaste opslag te hanteren. Zij heeft daarin vrijheid, die echter begrensd wordt door de beginselen van redelijkheid en billijkheid die van elke overeenkomst deel uitmaken. In dat verband heeft Aangeslotene aangevoerd dat sedert de kredietcrisis de markt gewijzigd is en de risico's toegenomen zijn. In dat kader hanteert zij andere opslagen bij de interne

vaststelling van het variabele rentetarief dan voor de kredietcrisis. Consument heeft uitvoerig aan de hand van grafieken inzicht gegeven in de aan hem berekende opslagen. Gezien hetgeen hiervoor is overwogen is de Commissie van oordeel dat Aangeslotene bedoelde grenzen niet overschreden heeft. De Commissie is dan ook - anders dan Consument stelt -, niet van oordeel dat Aangeslotene de voorwaarden eenzijdig heeft gewijzigd.

5.4. Het door Aangeslotene afwisselend hanteren van de termen 1-maands Euribor en 1-maands Renteswap, acht de Commissie minder gelukkig. Voor de vordering van Consument is dat echter niet relevant nu deze basisrente niet met hem overeengekomen is. Weliswaar is kennelijk naar Consument toe gecommuniceerd dat zijn hypotheekrente gebaseerd is op het gepubliceerde 1-maands Euribor-tarief en blijkt dat Aangeslotene bij de interne vaststelling van het rentetarief uitgaat van het niet-gepubliceerde 1-maands Renteswaptarief, doch nu die tarieven vergelijkbaar zijn is daarmee aangegeven dat Aangeslotene bij de rentevaststelling een vaste basis als uitgangspunt heeft die dezelfde trend volgt als het 1-maands Euribor-tarief. In de kern komt dan ook het verwijt van Consument neer op de gehanteerde wijziging van de opslagen, hetgeen hiervoor beoordeeld is. Van een verkeerde voorlichting waardoor Consument financieel benadeeld is, is dan ook niet gebleken.

5.5. Op grond van bovenstaande concludeert de Commissie dat Aangeslotene niet toerekenbaar tekortgeschoten is haar verplichtingen jegens Consument. Een deugdelijke grondslag voor toewijzing van de vordering van Consument ontbreekt dus.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.